

Emlékpont az időből,

a hódmezővásárhelyi Emlékpont Múzeum bemutatása

Készítette: Kurusa Anna 8.a

József Attila Gimnázium, Makó

Felkészítő tanár: Sipos Jenőné

Emlékpont az időből

Sosem hittem volna, hogy valami ennyire meg tud rendíteni, de mégis megtörtént. Megrendítő volt látni saját szemmel a múzeumot, a termeit, bennük a különféle emberek képeit, a sok-sok feliratot, hallani a hangjukat, ahogy beszámolnak az ötvenes évekről. A látogatás után a 2. világháború utáni és az oroszok kivonulása előtti évekre nem, mint egyszerű korszakokra gondolok, hanem mára valamelyest át tudom érezni azoknak az embereknek az életét, akik átérték. Egy komor kép rajzolódik ki a fejemben, ha a történelem e időszakára gondolok, ez nem változott, de kiéleződött ahogy egyre több mindent tudtam meg erről a korról. Mégis örülök, hogy volt lehetőségem ezt mind megfigyelni.

Bizakodva léptem be a „Megszakított hagyomány” terembe, de ezt a hangulatot összetörte a traktor és a mellette lévő, kitört vaskerék. Ezt még fokozta a félhomály és a közben az életét mesélő nyugdíjas gazdálkodó férfi. A traktor kitöltötte a tér nagy részét mégis az egyik falon függtek Hódmezővásárhely fejlődésének állomásai 1943-tól 2006-ig.

A következő teremben egy falra írt felirat fogadott, mely így szólt: „Kislányom, ezt a háborút mi már az elején elveszítettük”. Ez a mondat tökéletesen illett a szoba látványához, hiszen a helyiség egyik oldalát elfoglalta a halottak fényképe, mellettük a nevük és foglalkozásuk. Megdöbbenő az, hogy az áldozatok közül a legtöbben egyszerű polgárok, földművesek, irodai alkalmazottak, gyári munkások, szabók akár fodrászok voltak. Ez is azt mutatja milyen volt az akkori világ.

Tovább lépve egy zűrzavaros szoba fogadott. Balra nézve óriási kitüntetések voltak felakasztva, de amint az ember jobbra néz, belecsöppen a káoszba. A szemben lévő falon a már meghalt emberek nevei voltak felsorakoztatva. A másik oldalon azok a férfiak vagy nők beszámolóit olvashatók melyek szerencsésen túléltek a magánzárkákat, börtönt, bujkálást. A nők gyermekeik haláláról és megözvegyülésükről, a férfiak pedig az iszonyatos verésekről számoltak be. A terem közepén 6 darab oszlop áll rajtuk egy-egy emberrel interjú arról hogyan élte meg. Az is tetézi a hangulatot hogy egy másik teremből kísérteties zene szólt.

Az időszaki kiállításához innen tudtam eljutni. Egy nagyszerű fotós készített hihetetlen fényképeket az Auschwitz-i munkatáborról. Egyszerre bámulatos volt és meghökkentő. A legtöbb fotó az Auschwitz-i kapuról és annak a híres feliratáról van, „A munka felszabadít.” címmel.

Egy másik teremben is beszámolókat hallgathatunk, de ez más, mint az előzőek. Ezek pártvezetőktől, képviselőktől származnak.

A soron lévő szoba egy tágas, nyitott emeletű tér volt. A terem falain a szocializmus festőinek élethű és gyönyörű képei függtek. A festmények nagyszerűen bemutatták a kor mindennapjait. Akár csak egy vacsorát jelenített meg a festő nagyon is átütött a korszak jellegzetessége. A szoba közepén egy hatalmas katonát ábrázoló szobor állt, katonai felszerelésben, tisztelve, a népnyelv csak Ivánként nevezte. Egy lépcsőn feljuthatunk a galéria emeletére, és itt is megcsodálhatunk egy tucat képet.

Ha visszajutunk a képcsarnok földszintjére, akkor egy lépcsőfordulón felsétálhatunk a múzeum emeletére. A lépcsőfokok közt sem lehet nyugtunk, a falakon, kicsi képeken a harc alatt dolgozó polgármesterek, képviselők láthatók.

Az első szint a 70-es és 80-as évek jegyében lett berendezve. Egy komplett presszóval, a Sport Büfével találjuk szembe magunkat. A bútorok remekül illenek a képbe, a bár, a rádió, a tapéta és még a lámpák is. Egy ajtó nyílik a csapszék mellett, egy teraszra melyről le lehet sétálni az utcára. Mi nem ezt az utat választottuk, továbbmentünk a következő terembe.

Egy méretes üveg „doboz” állt a sarokban. Benne egy mini autó volt, melyről utólagos felvilágosítás után sok mindent tudtam meg. Mint például azt, hogy a neve „Puli” és 1986-tól a HÓDGÉP gyártotta. A helyiség közepén lévő hosszúkas asztalt érintőképrnyős táblákkal szerelték fel, amiken videókat lehetett nézni és hallgatni. A falak melletti vitrinekben meg lehetett figyelni a Hódmezővásárhely iparának alakulását. Megjelenítették az Alföldi Porcelángyárat, a Fémipari vállalatot, a HÓDIKÖT-öt és a METRIPOND Mérleggyárat. Meg lehetett szemlélni az akkori öltözetet, a Trevira pulóvert és a kezeslábast, fém poharakat és lábasokat, másféle mérlegeket és egy nagy kupac törött porcelán tányért. A falakon idézeteket olvashatunk a városi Bethlen Gábor Református Főgimnázium tanáraitól és diákjairól.

Egy tágas, piros tapétás, eléggé világos szoba volt az emeleten lévő következő. A termet egy HÓDIKÖT beli kötőgép foglalta el. Rokkáján a fal színéhez illő, piros fonál volt feltekerve. Egy lapos tévén egy akkori május 1-jei felvonulás látszott. Tisztán kivehetők voltak a feliratok, például „Éljen a szocializmus és a béke”, zászlók és a különböző vállalatok dolgozói.

Az első emeleten nem tudtunk mást megnézni, de ez a néhány helyiség tökéletesen bemutatta a 70-es és 80-as évek mindennapjait. A földszintre visszatérve a pince felé indultunk. Ez a lépcsőház is az előző mintájára kis képekkel volt kirakva, de most nem politikusok fényképével, hanem katonákéval, hadnagyokéval és parancsnokokéval, vegyesen a nők és a férfiak.

Az alagsor egy hatalmas teremből állt körbe-körbe üveges vitrinekkel. A tárolókban a Szovjet Hadsereg tisztai sapkái mellett, PPS dobtáras fegyverek, kitüntetések, Munkásör egyenruhák, a Május 1-jei felvonulás dolgozóinak szalagjai voltak. A szalagokon több felirat is olvasható volt, „Közös erővel harcolunk a szocializmusért”, „Harcolunk a népi hatalomért” és „Békéért, szocializmusért”. A legtöbb a nép harcairól a jogaikért, a kisebbség kitöréséről szólt. A pincében 6 db szobor is helyet kapott, melyek a plafon fölé is kinyúltak.

A terem, amely a leginkább tetszett az a pince volt. Más volt a hangulata, mint a többi nyomasztóbb, félhomályos szobának. Lehet, hogy csak a világosság az oka, én nem tudom, de merőben másképp éreztem magam ott, mint máshol. Sokat tanultam az ottlétem alatt a magyar múltról, olyat is, amit a tanáraink nem mondanak el. Jó volt Hódmezővásárhely szemszögéből is megismerni ezt az időszakot. Személy szerint engem az egész múzeum nagyon megfogott, sokaknak ajánlom, és aki teheti, látogasson el.